پنجشنبه ۲۵ مرداد ۱۴۰۳
شماره ۴۲۰۹
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

آموزش‌های مهارتی دانشگاه آزاد امسال با مهارت‌یاران قوت بیشتری می‌گیرد

کد تدریس ۳۳۱۹ مهارت‌یار صادر شد

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

آذرماه سال گذشته بود که بخشنامه نحوه به‌کارگیری دانشجویان برای تدریس دروس مهارتی به عنوان مهارت‌یار در دانشگاه آزاد اسلامی با پیشنهاد معاونت علوم تربیتی و مهارتی توسط دکتر طهرانچی به واحدهای دانشگاه آزاد ابلاغ شد. بخشنامه‌ای که در راستای توجه به اهمیت مهارت‌آموزی در رشد اقتصادی کشور و تأکید مقام معظم رهبری در سیاست‌های کلی اشتغال مبنی بر آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای روز بازار کار بود. ارائه آموزش‌های مهارتی مختلف به دانشجویان در راستای ارتقای مهارت‌های مورد نیاز آنها برای ورود به بازار کار موضوعی است که طی سال‌های اخیر در دستور کار مسئولان دانشگاه آزاد قرار گرفته است. اقدامی که هدف از آن تربیت دانشجویانی است که بتوانند در حوزه‌های مختلف مهارتی تا حدی به استادی برسند. در این مسیر دانشگاه قصد دارد از ظرفیت دانشجویان خبره مشغول به تحصیل خود در دوره‌های مختلف کارشناسی ارشد و دکتری نیز استفاده کند و این کار را نیز در قالب طرح «مهارت‌یار» با مسئولیت دانشکدگان توسعه فناوری و کارآفرینی معاونت علوم تربیتی و مهارتی و باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان خود دنبال می‌کند؛ طرحی که این فرصت را در اختیار دانشجویانی که دارای مهارت خاص هستند قرار می‌دهد تا بتوانند با ثبت‌نام در سایت مهارت‌یار به آدرس https://bpj.iau.ir/SA/ خود را برای ارائه آموزش‌های مهارتی با دیگر هم‌نسل‌های خود محک بزنند. این دانشجویان پس از گذراندن موفق دوره‌های یاددهی و تخصصی تربیت مربی مهارتی و تکمیل دوره کارورزی گواهینامه ویژه دوره مربی مهارتی با امضای معاونت علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد دریافت می‌کنند، اقدامی که نشان می‌دهد همه ظرفیت‌های مرتبط این حوزه در دانشگاه آزاد در کنار یکدیگر قرار گرفته تا از این طریق بتوان شرایط خاص و بالقوه‌ای برای مهارت‌افزایی دانشجویان عادی توسط خبرگان مهارتی این قشر فراهم شود. این ایده همچنین برای دانشجویان تحت تعلیم به عنوان انگیزه برای افزایش مهارت‌های فردی‌شان شده و باعث بالا بردن سطح مهارت آنان خواهد شد.

چرا مهارت‌یار شکل گرفت؟

طرح مهارت‌یار که سال گذشته در دانشگاه آزاد آغاز شد طرحی برای به‌کارگیری دانشجویان برای تدریس دروس مهارتی در دانشگاه آزاد است. همان دانشجویانی که به‌عنوان مهارت‌یار در این دانشگاه شناخته می‌شوند. در راستای ترویج و توسعه مهارت‌افزایی و کارآمدی نسل جوان در سراسر کشور و اجرایی‌سازی اقدام «طراحی و اجرایی‌سازی و کار منعطف هدایت تحصیلی دانشجویان در هماهنگی با استعدادهای فردی، روند فعالیت‌های علمی ایشان و آینده شغلی» راه‌کنش تغییر نظام تعاملی استاد و دانشجو و افزایش انعطاف‌پذیری فرآیند آموزش مبتنی بر استعدادها و تقویت قدرت ابتکار و خالقیت دانشجو از بسته کاری «ارتقای کیفیت و کارآمدی دوره‌های تحصیلی» سند تحول و تعالی دانشگاه برای رسیدن به اهداف مندرج در فصل دوم اساسنامه باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان درخصوص حمایت از دانشجویان و ارتقای توانمندی‌های دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه آزاد این طرح شکل گرفت. آن طور که ابوالفضل داودی، رئیس دانشکدگان توسعه فناوری و کارآفرینی دانشگاه آزاد به «فرهیختگان» گفته است از اجرای ایده طرح مهارت‌یار حدود ۹ ماه در دانشگاه آزاد گذشته است. او توضیح داد: «بعد از مطرح شدن طرح دستیاران آموزشی و نیاز مبرم دانشکده‌های مهارت و کارآفرینی به استادان مهارتی و ظرفیتی که بین دانشجویان دانشگاه آزاد وجود داشت بحث مهارت‌یار در دانشگاه آزاد مطرح شد. از آنجایی که دانشجویان دانشگاه آزاد در صنعت و حرفه‌های مختلف مشغول به فعالیت هستند، مهارت‌های خوبی را نیز آموخته‌اند بنابراین ما تصمیم گرفتیم از این ظرفیت دانشجویی به عنوان «دستیاران مهارتی» استفاده کنیم. به عبارت بهتر بعد از دستیار آموزشی به فکر دستیاران مهارتی افتادیم تا از ظرفیت دانشجویان برای تدریس دروس مهارتی استفاده کنیم.» بنابراین دانشجویانی که مهارت‌ها و تجربه کار در بازار و صنعت را دارند در این طرح ثبت‌نام کرده و تدریس دروس عملی (آزمایشگاهی، کارگاهی و عملیات صحرایی) را برای دوره تحصیلی پایین‌تر از دوره تحصیلی شاغل به تحصیل خود زیر نظر استاد پشتیبان مرتبط به عهده می‌گیرند.

چه اهدافی در طرح مهارت‌یار دنبال می‌شود؟

مسئولان دانشگاه آزاد با طرح مهارت‌یار اهدافی را دنبال می‌کنند. اولین هدف سرمایه‌گذاری در حوزه نیروی انسانی مستعد است. مسئولان دانشگاه همچنین می‌خواهند مهارت‌های تدریس دانشجویان شاغل به تحصیل در مجموعه دانشگاه آزاد را ارتقا دهند. افزایش سطح توانمندی‌های مهارتی دانشجویان در عرصه‌های مختلف و استفاده از ظرفیت دانشجویان دارای مهارت و تخصص در آموزش‌های دروس مهارتی دو هدف دیگر مسئولان دانشگاه از ایجاد این طرح است.

ویژگی‌های مهارت‌یارها چیست؟

کسانی که می‌خواهند به عنوان مهارت‌یار در دانشگاه آزاد تدریس کنند باید شرایطی را داشته باشند. مهارت‌یار باید دانشجوی یکی از دوره‌های تحصیلی در یکی از واحدهای دانشگاهی یا مراکز آموزشی زیر مجموعه دانشگاه آزاد باشد و در هر نیمسال تحصیلی، کارورزی، ثبت‌نام آموزشی و انتخاب واحد داشته باشد. آنطور که داودی گفته است در ثبت‌نام اولیه حدود ۹ هزار نفر ثبت‌نام کردند. او در توضیح بیشتر گفت: «این افراد بیشتر کسانی هستند که گواهینامه مهارتی دارند و در آن حرفه مشغول به فعالیت بوده و صاحب تخصص و مهارت هستند یا افرادی هستند که در شهرشان به آن مهارت خاص، شهره هستند. همچنین این فرد می‌تواند دانشجوی تحصیلات تکمیلی دانشگاه آزاد بوده یا این که دوره‌های مهارتی فنی و حرفه ای را گذرانده و یا در آزمون‌ها و مسابقات مهارتی شرکت کرده و دارای رتبه است.»

حداقل شرایط تخصصی ثبت‌نام

برای ثبت‌نام در سامانه مهارت‌یار یک سری شرایط تخصصی نیز لازم است اول این که فرد از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور یا مراکز بین‌المللی مورد تایید گواهی داشته باشد. داشتن سوابق تجربی مفید در حرفه مربوط و جواز کسب یا گواهی فعالیت صنعتی/خدماتی در حرفه مربوط از دیگر شرایط تخصصی است. افرادی که می‌خواهند در دانشگاه آزاد مهارت‌یار شوند باید گواهینامه دوره‌های ضمن خدمت معتبر در رشته مهارتی مرتبط را نیز داشته باشند. داشتن سوابق داوری در مسابقات و رویدادهای مهارتی در سطوح استانی، ملی و بین‌المللی و کسب رتبه در مسابقات و رویدادهای مهارتی استانی، ملی و بین‌المللی و راهیابی به مرحله ملی و بین‌المللی مسابقات و رویدادهای مهارتی، دارا بودن گواهی مدرسی و آزمون‌گری مورد تایید سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور یا مراکز بین‌المللی مورد تایید از دیگر شرایط اختصاصی مهارت‌یاری است.

برگزاری دوره‌های ویژه مربی‌مهارتی

معاونت علوم تربیتی و مهارتی با همکاری باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان برای تربیت استادکاران ماهر آینده از بین این متقاضیان اقدام به برگزاری دوره ویژه مربی مهارتی برای آنان می‌کند که می‌توانند با شرایط مندرج در آیین‌نامه به عنوان مهارت‌یار انتخاب و بعد از گذراندن دو دوره در واحدها و مراکز دانشگاهی مشغول به کارورزی و از تسهیلات آن بهره‌مند شوند. اولین دوره عبارت است از دوره‌های مهارتی یاددهی در مدرسه عالی تربیت مدرس و مربی ماهر به منظور آشنایی با مهارت‌های کلاس‌داری، آموزش و مهارت‌های تدریس به مدت ۱۲ ساعت و دومین دوره شامل دوره‌های تخصصی در مدرسه عالی تربیت مربی مهارتی به مدت ۲۸ ساعت خواهد بود. گذراندن دوره اول برای همه مهارت‌یاران الزامی است ولی افرادی که گواهی مربیگری رشته مورد تدریس را از سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور دارند نیاز نیست دوره دوم را بگذرانند.

شرایط دریافت گواهینامه ویژه مربی مهارتی

پس از گذراندن موفق دوره‌های یاددهی و تخصصی تربیت مربی مهارتی و تکمیل دوره کارورزی، به مهارت‌یاران گواهینامه ویژه دوره مربی مهارتی اعطا می‌شود. حداکثر واحد مجاز کارورزی برای مهارت‌یاران در هر نیمسال هشت واحد است. فرآیند کار نیز به این صورت است که در ابتدا ثبت‌نام دانشجویان علاقه‌مند با تجربه مهارتی انجام شده و وضعیت دانشجو از نظر اشتغال به تحصیل بودن و تاییدیه پرونده انضباطی توسط رئیس باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان واحد مبدا بررسی می‌شود. در مرحله بعدی، پرونده مهارتی و مصاحبه با دانشجو توسط مدیر گروه درسی که شخص می‌خواهد تدریس کند بررسی شده و در مرحله چهارم بررسی و دانشکده تایید رئیس مهارت و کارآفرینی واحد (واحدهایی که رئیس دانشکده مهارت و کارآفرینی ندارند این نقش برای معاون آموزشی و مهارتی واحد تعریف شده است) انجام می‌شود. در گام پنجم تایید معاونت علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه انجام شده و در مرحله آخر مجوز برای مدیر گروه برای اختصاص درس به شخص صادر می‌شود.

اعلام آمادگی ۱۰ هزار دانشجو برای طرح مهارت‌یار

همان‌طور که پیش‌تر گفتیم آیین‌نامه مهارت‌یار آبان‌ماه سال گذشته با امضای رئیس دانشگاه آزاد ابلاغ و در دو ترم گذشته در واحدها اجرایی شده است. آن طور که رئیس دانشکدگان توسعه فناوری و کارآفرینی دانشگاه آزاد گفته است در حال حاضر ۹۸۷۷ نفر ثبت‌نام اولیه انجام داده‌اند که از این تعداد ۴۶۵۲ نفر آمار لیست مهارت‌یاران دارای اولویت هستند؛ یعنی افرادی که صلاحیت تدریس دارند. به عبارت بهتر این افراد کسانی هستند که گواهی حرفه‌ای داشته و تمام شرایط تدریس را دارند و در فاز اول تایید شده‌اند. به گفته داودی این افراد در فاز دوم باید گواهی حرفه‌ای خود را کامل کرده تا در نهایت بتوانند در این طرح فعال شوند. داودی توضیح داد: «تعداد ۴۶۳۰ نفر مهارت‌یار در سامانه هستند که پرونده آنان در مسیر بررسی روسای دانشکدگان مهارت و کارآفرینی و معاونان آموزشی واحدها قرار دارند و انتظار می‌رود این بزرگواران با رجوع به کارتابل‌هایشان روند بررسی را تسریع کنند. همچنین در سامانه ساجد برای ۳۳۱۹ نفر مهارت‌یار کد تدریس صادر شده است و مدیران گروه مربوطه می‌توانند با توجه به پرونده مهارتی و تخصصی‌شان برای ایشان درس اختصاص دهند.» او در خصوص تجهیز کارگاه‌ها نیز صحبت به میان آورد و توضیح داد: «کارگاه‌ها زیرمجموعه معاونت تحقیقات، فناوری و نوآوری بوده و اداره آنها بر عهده این معاونت است، ولی استفاده از ظرفیت کارگاه‌ها با معاونت علوم تربیتی و مهارتی دانشگاه آزاد است. این دانشگاه دارای شبکه بزرگ آزمایشگاهی و کارگاهی «ساها» است که اطلاعات و آمار تمام کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها و تجهیزات به تفکیک رشته مورد استفاده و سایر ویژگی‌ها در آن سامانه ثبت و ضبط است و ما از این ظرفیت برای تربیت نیروی ماهر آماده به بازار کار و صنعت استفاده می‌کنیم. همچنین در گام بعدی از ظرفیت کارگاه‌های بیرون دانشگاه نیز به عنوان کارگاه‌های معین بهره مند می‌شویم.»

او در خصوص طرح مهارت‌یار در سال تحصیلی پیش رو تصریح کرد: «در سال تحصیلی جدید در صورت تایید ریاست دانشگاه ثبت‌نام مهارتی در فاز دوم را آغاز خواهیم کرد تا بتوانیم شبکه دانشجویی‌مان که در حوزه تخصصی مهارت دارند را شناسایی کرده و در همه زمینه‌ها از تخصص آنها استفاده کنیم.» داودی در خصوص تغییرات طرح مهارت نیز گفت: «طرح تغییرات خاصی برای سال پیش رو ندارد اما تلاش داریم روند را تسریع کرده تا سریع‌تر از این ظرفیت‌ها استفاده کنیم. البته امکان ویرایش اطلاعات افراد ثبت‌نام‌شده برای ترم جدید باید فعال شود. همچنین امکان اضافه کردن مدیر گروه‌های ویژه رشته‌های مهارتی واحد و مدیران گروه کشوری در سامانه مهارت‌یار انجام خواهد شد.» رئیس دانشکدگان توسعه فناوری و کارآفرینی دانشگاه آزاد اظهار کرد: «چون مهارت‌یاران لزوما از دانشجویان مقطع دکتری نیستند مورد استقبال کمتری برای تدریس قرار می‌گیرند بنابراین نیازمند توجه ویژه همکاران واحدها و مراکز دانشگاهی برای به‌کارگیری مهارت‌یاران در تدریس دروس مهارتی هستیم. استفاده از این عزیزان که در صنعت و بازار کار خبره و شهره هستند در امر تدریس می‌تواند بسیاری از مشکلات اتصال دو حلقه آموزش و تجربه کار در صنعت را برطرف کند.» داودی در خصوص فرآیند مهارت‌یار شدن نیز توضیح داد: «در گام او ثبت‌نام دانشجویان علاقه‌مند با تجربه مهارتی در سامانه مهارت‌یار انجام شده و در گام دوم وضعیت دانشجو از نظر اشتغال به تحصیلی و تاییدیه پرونده انضباطی توسط رئیس باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان واحد مبدا بررسی می‌شود. در گام سوم پرونده مهارتی و مصاحبه با دانشجو توسط مدیرگروه واحد مقصد مدیرگروه مرتبط با درسی که شخص می‌خواهد تدریس کند بررسی شده و در گام بعدی بررسی و تایید رئیس دانشکده مهارت و کارآفرینی واحد انجام می‌شود. گام پنجم تایید معاونت علوم تربیتی و مهارتی و گام ششم دانلود لیست اکسل ثبت‌نام‌شدگان توسط مسئول مربوطه در دانشکدگان توسعه فناوری و کارآفرینی از سامانه مهارت‌یار انجام می‌شود.» او خاطرنشان کرد: «در مرحله بعد لیست اکسل دریافتی از سامانه به همکاران آموزشیار ارسال شده و تأییدیه وضعیت دانشجویی کسب می‌شود. در گام بعد دریافت لیست مهارت‌یاران تایید شده از سامانه آموزشیار و بارگذاری آن در سامانه ساجد انجام شده و در گام نهم شناسه تدریس توسط سامانه ساجد صادر شده و امکان مشاهده این افراد دارای شناسه توسط مسئولان کارگرینی واحد مقصد و اختصاص آنان به واحد مربوطه فراهم می‌شود. در پایان نیز امکان ارائه درس به مهارت‌یار توسط مدیر گروه در سامانه آموزشیار فراهم می‌شود.» داودی در پاسخ به این سوال که مهارت‌یاران بعد از تاییدیه چه شکلی وارد فضای تدریس می‌شوند؟ گفت: «این افراد ذیل سیلابس‌های درسی زیر نظر استاد پشتیبان تدریس می‌کنند.»

نیمکت خبر

جذب اعضای هیات‌علمی خارج از فراخوان نشدنی است

رئیس مرکز جذب اعضای هیات‌علمی گفت: «پذیرش و جذب اعضای هیات‌علمی خارج از فرآیند جذب، نشدنی است. محمد خلج امیرحسینی در گفت‌وگو با مهر درباره جذب اعضای هیات‌علمی خارج از روند فراخوان جذب گفت: «پذیرش اعضای هیات‌علمی خارج از فرآیند جذب، نشدنی است؛ حتی اگر خدای نکرده ما قصد این را داشته باشیم که خارج از روند کار را پیش ببریم.» وی ادامه داد: «چون فردی که بخواهد عضو هیات‌علمی شود باید در فراخوان جذب اعضای هیات‌علمی شرکت کند، سپس در دانشگاه غربالگری شده و مصاحبه علمی و عمومی انجام دهد.» وی افزود: «همچنین هیات اجرایی باید آن را تصویب کند و استعلام قانونی وی اخذ شود بعد از همه اینها پرونده وی به هیات مرکزی جذب اعضای هیات‌علمی ارائه شود، هیات مرکزی جذب با حضور افراد پرونده وی را بررسی کرده و تایید کنند.» وی تاکید کرد: «غیر از مراحلی که عنوان کردم این کار نشدنی است، اتفاق جدیدی هم رخ نداده است. این روند کار تعریف شده است.»

رشد ۲۰ درصدی خوابگاه‌های علوم پزشکی در سه سال گذشته

مدیرکل دانشجویی وزارت بهداشت با تاکید بر اهمیت تسهیلات رفاهی دانشجویان علوم پزشکی گفت: «خوابگاه‌های دانشجویی در سه سال گذشته ۲۰ درصد افزایش داشته است.»

احمد بنار در گفت‌وگو با ایسکانیوز اظهار کرد: «معاونت دانشجویی تلاش کرده است که علاوه‌بر توسعه و افزایش تخت‌های مجردی، نسبت به به‌روزرسانی و نوسازی تخت‌های مجردی و ارتقای بهبود کیفی زندگی خوابگاهی دانشجویان اقدامات موثری انجام دهد.» وی با بیان اینکه در سه سال گذشته تلاش کردیم به لحاظ توسعه کمی، بهبود شرایط فیزیکی و اسکان دانشجویان به شرایط مطلوب دست یابیم، گفت: «بنابراین خوابگاه‌های دانشجویی علوم پزشکی در این مدت زمانی ۲۰ درصد افزایش داشته است. البته باز هم تا رسیدن به نقطه ایده‌آل فاصله وجود دارد. تامین امکانات رفاهی دانشجویان علوم پزشکی یکی از اهداف و اولویت‌های معاونت دانشجویی وزارت بهداشت است.»

لزوم برنامه‌ریزی مشخص برای بازنگری علوم انسانی در نقشه جامع علمی کشور

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی از شورای تحول و ارتقای علوم انسانی خواست که برای روزآمدسازی نقشه جامع علمی در حوزه علوم انسانی برنامه‌ریزی کند. عبدالحسین خسروپناه در جلسه شورای تحول و ارتقای علوم انسانی بیان کرد: «روزآمدسازی نقشه جامع علمی کشور با مرکزیت فرهنگستان علوم در حال انجام است. در مسیر بازنگری در این سند، علوم پایه و مهندسی و علوم انسانی تفکیک خواهند شد. لازم است که شورای تحول برای بازنگری در حوزه علوم انسانی برنامه‌ریزی داشته باشد.» عبدالحسین خسروپناه با تاکید بر اهمیت خروجی جلسات بیان کرد: «از زمانی که شورای تحول و ارتقای علوم انسانی در سال ۸۴ تشکیل شد، من در آن عضو بودم اما مدت زیادی طول کشید تا مشخص شود این شورا قصد دارد چه موضوعاتی را دنبال کند. اکنون در دوره تحول این شورا هستیم، نیاز است که برنامه‌ها به‌صورت مشخص تدوین شود و برای تحقق آنها اقدامات لازم صورت گیرد.»

مهلت مجدد ثبت‌نام آزمون دکتری تخصصی گروه علوم پزشکی

مهلت مجدد ثبت‌نام در آزمون پذیرش دانشجو در مقطع دکتری تخصصی و دکتری تخصصی پژوهشی-فناوری‌محور رشته‌های علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی و دندانپزشکی سال ۱۴۰۳ در شهریورماه تعیین شد. ثبت‌نام در آزمون دکتری تخصصی (Ph. D) و دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری‌محور (Oriented-Technology/Research by Ph. D) رشته‌های علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی و دندانپزشکی سال ۱۴۰۳ در بازه زمانی ۸ تا ۱۶ مردادماه ۱۴۰۳ انجام شد.

بنابر اعلام مرکز سنجش آموزش پزشکی مهلت مجدد برای ثبت‌نام در آزمون دکتری تخصصی (Ph. D) و دکتری تخصصی پژوهشی/ فناوری محور (Oriented-Technology/Research by Ph. D) رشته‌های علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی و دندانپزشکی سال ۱۴۰۳ در روزهای ۱۸ تا ۲۰ شهریورماه ۱۴۰۳ تعیین شده است.